

στην πρόταση νόμου «Για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία προσωπικών πληροφοριών»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

1. Η ανάπτυξη των σύγχρονων τεχνολογικών μέσων, πέρα από την αναμφισβήτητη πρόοδο που επέφερε, διευκόλυνε την όξυνση κάποιων παλιότερων προβλημάτων και δημιούργησε νέα. Η δυνατότητα ταχύτατης επεξεργασίας και διασταύρωσης μεγάλου όγκου οποιωνδήποτε πληροφοριών, η σχεδόν απεριόριστη δυνατότητα αποθήκευσης και διατήρησής τους και η αμεσότητα πρόσβασης σ' αυτές, κατέστησε πλέον ορατό τον κίνδυνο και επιτακτική την ανάγκη προστασίας της ιδιωτικής ζωής του ατόμου και γενικότερα της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και ελευθερίας.

Βεβαίως, το πρόβλημα αυτό δεν εμφανίστηκε για πρώτη φορά στις μέρες μας. Είναι γνωστό ότι από πολύ νωρίς, οι Αρχές στην Ευρώπη προέβαιναν στη συλλογή πληροφοριών που αφορούσαν τους υπηκόους των νεοσύστατων τότε κρατών και την εξαγωγή συμπερασμάτων, για αστυνομική κυρίως χρήση.

Στη χώρα μας, από την εποχή κυρίως του εμφυλίου και μετά, η πρακτική αυτή γενικεύτηκε και πήρε μεγάλες διαστάσεις. Οι φάκελοι πολιτικών φρονιμάτων αποτέλεσαν για δεκαετίες το βασικό παράγοντα μεροληπτικής συμπεριφοράς του επίσημου κράτους απέναντι στους πολίτες του. Ανάλογη, βέβαια, ήταν και η κοινωνική ευαισθησία στο θέμα, με αίτημα το σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Η κυβερνητική αλλαγή το 1981, μέσα στα πλαίσια εκδημοκρατισμού της δημόσιας ζωής, κατάργησε την πρακτική αυτήν ανταποκρινόμενη στη λαϊκή βούληση, χωρίς όμως, παρά τις σχετικές προθέσεις, να υπάρξει τελικά σχετική νομοθετική κατοχύρωση. Η έλλειψη αυτής της κατοχύρωσης δημιούργησε εύλογες ανησυχίες για τους πιθανούς κινδύνους κατά της ιδιωτικής ζωής στην περίπτωση του ν. 1599/1986 που προβλέπει τη δημιουργία νέου τύπου ταυτότητας με τη χρήση ενός ενιαίου κωδικού αριθμού μητρώου (ΕΚΑΜ). Η ανάγκη θέσπισης του απαραίτητου νομικού πλαισίου για την προστασία από την επεξεργασία προσωπικών πληροφοριών κατέστη πλέον προφανής.

Ανάλογες εκδηλώσεις ευαισθησίας εκ μέρους των πολιτών είχαν νωρίτερα εκδηλωθεί σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες (Σουηδία, Γαλλία, Γερμανία κ.λπ.) με αφορμή διάφορα προγράμματα που έθεταν σε εφαρμογή οι κυβερνήσεις των χωρών αυτών, τα οποία, ανεξάρτητα από προθέσεις δημιουργούσαν κίνδυνο για το απόρρητο της ιδιωτικής ζωής απειλώντας την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και ελευθερία.

Ήδη από το 1968, η Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε., με την 2450 απόφασή της, ασχολείται με τα προβλήματα που ανακύπτουν για τα ανθρώπινα δικαιώματα από την ανάπτυξη της πληροφορικής και τα όρια που μια δημοκρατική κοινωνία οφείλει να θέσει σ' αυτήν.

Το 1970, στο γερμανικό κρατίδιο της Έσσης, θεσπίζεται η πρώτη εθνική νομοθεσία για την προστασία του ατόμου από την αυτόματη επεξεργασία πληροφοριών. Ακολούθησαν σχετικοί νόμοι σε άλλα ευρωπαϊκά κράτη (Αυστρία, Γαλλία, Δανία, κ.λπ.), ενώ παράλληλα μεγάλοι διεθνείς οργανισμοί (Συμβούλιο της Ευρώπης, Ο.Ο.Σ.Α., Ε.Ο.Κ.) ασχολήθηκαν με το θέμα κι άρχισαν να θέτουν κατευθυντήριες γραμμές.

Τέλος, το Συμβούλιο της Ευρώπης, με τη Σύμβαση της 28.1.1981 για την προστασία των ατόμων από την αυτόματη επεξεργασία προσωπικών πληροφοριών, θέσπισε το πρώτο δεσμευτικό διεθνές κείμενο, υποχρεώνοντας τα μέλη του, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της Σύμβασης, να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την εξασφάλιση της προστασίας αυτής, τουλάχιστον στο βαθμό που κατοχυρώνεται από τη Σύμβαση.

Με δεδομένη αυτήν την υποχρέωση που υπέχει η χώρα μας, εν όψει ιδιαίτερα της ευρωπαϊκής ενοποίησης και της ελεύθερης κυκλοφορίας των πληροφοριών, για να έχουμε τη δυνατότητα πρό-

σβασης σ' αυτήν την τεράστια πληροφοριακή αγορά -βασικό στοιχείο οικονομικής ανάπτυξης, μα και εξυπηρέτησης εθνικών συμφερόντων- αλλά, και κυρίως, για να μπορούμε να ελέγχουμε τη ροή πληροφοριών που αφορούν Έλληνες πολίτες, έξω από τα σύνορα της χώρας, είναι προφανές ότι η θέσπιση της σχετικής νομοθεσίας κατέστη επείγουσα.

Πέρα από τη διαπίστωση αυτήν, πρέπει να τονισθεί ότι το Σύμφωνο του 1975 - και ειδικότερα το άρθρο 9 παρ. 1 σε συνδυασμό με τα άρθρα 2 παρ. 1 και 5 παρ. 1 - όχι μόνο κατοχυρώνει το απαραβίαστο της ιδιωτικής ζωής, αλλά και επιβάλλει στον κοινό νομοθέτη να προβεί στις απαραίτητες νομοθετικές ρυθμίσεις για την προστασία της.

Δυστυχώς, παρά τα ανωτέρω και το αναμφισβήτητο βεβαρημένο παρελθόν μας («φακέλωμα»), δεν διαθέτουμε ακόμη το απαραίτητο αυτό νομοθετικό πλαίσιο, μολοντί από το 1983, με την 8376 οικ/3.2.83 απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, συγκροτήθηκε Επιτροπή κατάρτισης σχετικού νομοσχεδίου, το οποίο όμως, παρά το γεγονός ότι συντάχθηκε και επανειλημμένα αναμορφώθηκε, δεν έγινε ποτέ νόμος του κράτους.

Ο σκοπός της πρότασης νόμου είναι, καλύπτοντας το νομοθετικό αυτό κενό, να εξασφαλίσει την προστασία της ιδιωτικής ζωής και γενικότερα της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και ελευθερίας από την επεξεργασία προσωπικών πληροφοριών και, ταυτόχρονα, να θωρακίσει τη δημοκρατία στη χώρα μας από ενδεχόμενους κινδύνους και καταχρήσεις στη σύγχρονη «κοινωνία της πληροφορίας».

Για την κατάρτιση της πρότασης νόμου ελήφθησαν υπόψη η παραπάνω Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης, οι αντίστοιχοι νόμοι άλλων χωρών (ιδίως: Γαλλίας, Γερμανίας) και οι θέσεις μεγάλων διεθνών Οργανισμών όπως ο Ο.Ο.Σ.Α., μέσα από το πρίσμα της ελληνικής πραγματικότητας και σύμφωνα με τα δεδομένα της ελληνικής έννομης τάξης, της οργάνωσης και των ιδιαιτεροτήτων της.

Το κείμενο της πρότασης νόμου στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στο προσχέδιο νόμου που καταρτίστηκε από την παραπάνω Επιτροπή, η οποία εργάστηκε για μεγάλο χρονικό διάστημα τελώντας εν γνώσει των παραπάνω, καθώς και στις μετέπειτα τροποποιήσεις του που κατέληξαν στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης (1988).

Πέρα από την αναδιάρθρωση και εκλογίκευση της δομής του κειμένου, οι αλλαγές στο περιεχόμενο κινήθηκαν στην κατεύθυνση της εξασφάλισης της πληρέστερης δυνατής προστασίας. Έτσι, κατοχυρώνονται ορισμένες βασικές αρχές που πρέπει να διέπουν την επεξεργασία πληροφοριών και γενικότερα τη χρήση της πληροφορικής, εμβαθύνεται η παρεχόμενη προστασία με την εννοιολογική διεύρυνση της κατηγορίας των αυστηρώς προσωπικών πληροφοριών, ενισχύεται ο ρόλος της Επιτροπής και εξαιρείται σωρεία εξαιρέσεων οι οποίες έδιναν τη δυνατότητα παράκαμψης του νόμου σε μια σειρά σημαντικών περιπτώσεων.

Επίσης, επειδή ένα τέτοιο νομοθέτημα, πέρα από την τυπική του ισχύ και τη νομική του εγκυρότητα, κρίνεται κυρίως από την αποτελεσματικότητά του στην πράξη, δόθηκε ιδιαίτερο βάρος στις σχετικές απόψεις του επιστημονικού συλλόγου που εκπροσωπεί τους ειδικούς της πληροφορικής στην Ελλάδα (ΕΠΥ), καθώς και στις θέσεις ειδικών επιστημονικών Ινστιτούτων στον τομέα αυτόν και κυρίως της επιστημονικής εταιρίας «Πληροφορική + Δίκαιο».

2. Το αντικείμενο της πρότασης νόμου είναι η προστασία του ατόμου από την επεξεργασία όχι οιασδήποτε, γενικά, πληροφοριών, αλλά από την επεξεργασία των προσωπικών πληροφοριών, εκείνων δηλαδή που αναφέρονται σε συγκεκριμένα πρόσωπα, τα οποία προσδιορίζονται ονομαστικά ή μπορούν να προσδιοριστούν (εξατομικευτούν) μέσω αυτών των πληροφοριών.

Με την πρόταση νόμου εξασφαλίζεται προστασία ευρείας έκτασης. Έτσι, η προστασία αυτή αφ' ενός παρέχεται απέναντι και στο δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα, με την αναγνώριση ότι οι κίνδυνοι που μπορεί να προέρχονται είτε από τον ένα είτε από τον άλλο, είναι εξίσου σοβαροί. Αφ' ετέρου, ο νόμος εφαρμόζεται για κάθε περίπτωση επεξεργασίας προσωπικών πληροφοριών, δηλαδή

ΚΚΖΚΤΕΔΗΚΕ 21/6/1990

ΤΗΤΙΚ ΔΙΚΕΤΩ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

ΟΛΟΘΕΛΕΙ 28/5/1992

Σ. ΔΗΚΕΣΙΦΟΥ

Γ. ΔΗΚΕΣΙΦΟΥ

ινεξάρτητα από τη χρήση ή μη ηλεκτρονικών μέσων ή άλλων αυτόματων τρόπων, καλύπτοντας με τον τρόπο αυτόν και τα αρχεία πληροφοριών που δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα, τα οποία λειτουργούν κατά τον παλιό «παραδοσιακό» τρόπο, με στόχο την αποτροπή πιθανών καταστρατηγήσεων που θα διευκόλυνε η εξαίρεσή τους απ' το πεδίο εφαρμογής του νόμου.

Για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα του νόμου, εν' όψει μάλιστα της καθημερινής προόδου που συντελείται στο χώρο της πληροφορικής, προβλέπονται από την πρόταση νόμου συγκεκριμένες διαδικασίες προσαρμογής στις εξελίξεις της τεχνολογίας.

3. Η πρόταση νόμου περιλαμβάνει έξι κεφάλαια, τα οποία αποτελούν και ξεχωριστές λογικές ενότητες.

Το Α' κεφάλαιο παραθέτει τις αρχές που πρέπει να διέπουν τη χρήση της πληροφορικής και προσδιορίζει το σκοπό του νόμου (άρθρο 1). Η διάταξη αυτή σκοπό έχει αφ' ενός ν' αποτελέσει χρήσιμο ερμηνευτικό εργαλείο για κάθε περίπτωση, αλλά και, αφ' ετέρου, να καλύψει πιθανά κενά που ίσως παρουσιασθούν μέσα από την τεράστια ποικιλία περιπτώσεων που θα εμφανισθούν στην πράξη.

Στη συνέχεια, αφού προηγουμένως τίθενται περιορισμοί στις δυνατότητες αξιοποίησης αυτοματοποιημένης επεξεργασίας πληροφοριών είτε από τη δικαστική, είτε από την εκτελεστική εξουσία (άρθρο 2), προσδιορίζεται η έννοια των βασικών όρων του κειμένου (άρθρο 3). Εδώ πρέπει να τονισθεί πως διαχωρισμός των προσωπικών πληροφοριών γίνεται μόνο για όσες εμπίπτουν στην κατηγορία των αυστηρώς προσωπικών πληροφοριών, δηλαδή των πλέον ευαίσθητων. Επιλέχθηκε η λύση αυτή με βάση τη διαπίστωση ότι ο χωρισμός των πληροφοριών σε πολλές κατηγορίες είναι ανεδαφικός, δεδομένου ότι, με τις σύγχρονες μεθόδους, είναι εύκολο από κάποιες σχετικά «ανώδυνες» πληροφορίες να εξαχθούν κρίσιμα συμπεράσματα για ένα άτομο. Η κατηγορία των αυστηρώς προσωπικών πληροφοριών διευρύνθηκε με όλες εκείνες τις πληροφορίες των οποίων ενδεχόμενη επεξεργασία τους εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για την ιδιωτική ζωή, με σκοπό να εξασφαλισθεί γι' αυτές η μέγιστη δυνατή προστασία. Για τον ίδιο σκοπό, στην κατηγορία αυτή υπάγεται και ο ΕΚΑΜ.

Το Β' κεφάλαιο ασχολείται με την Επιτροπή η οποία θ' αναλάβει την επίβλεψη της εφαρμογής των διατάξεων του νόμου.

Το άρθρο 4 καθορίζει τα σχετικά με την ίδρυση και τις αρμοδιότητές της. Η Επιτροπή έχει τη μορφή της ανεξάρτητης υπηρεσίας.

Προτιμήθηκε η λύση του πολυπρόσωπου οργάνου αντί μονοπρόσωπου (όπως ισχύει, για παράδειγμα, στην Ομοσπονδιακή Γερμανία) με τη σκέψη ότι η επιλογή αυτή παρέχει μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στην εκπλήρωση της αποστολής της, αλλά και περισσότερη φερεγγυότητα, στοιχείο απαραίτητο για την ευδωμία του έργου της στον τόπο μας.

Η ανεξαρτησία της Επιτροπής κατοχυρώνεται κυρίως από το γεγονός ότι η δικαστική και εξώδικη εκπροσώπηση της ανατίθεται στον πρόεδρό της (και όχι στον Υπουργό Δικαιοσύνης) και από την προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία που απολαύουν τα μέλη της κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Η Επιτροπή, όπως είπαμε, είναι αρμόδια για την επίβλεψη της εφαρμογής των διατάξεων του νόμου (γενική αρμοδιότητα). Αναφέρεται ενδεικτικά (άρθρο 4 παρ. 4) ότι η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει οδηγίες με σκοπό την ενιαία εφαρμογή του νόμου, να απευθύνει συστάσεις και προειδοποιήσεις, να καταγγέλλει τις παραβάσεις, να διενεργεί διοικητικές εξετάσεις και να επιβάλλει κυρώσεις στους παραβάτες. Στην πράξη, η Επιτροπή μπορεί να προσφέρει σημαντικό έργο με την πληροφόρηση του κοινού σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από το νόμο, καθώς και με τις επισημάνσεις των ενδεικνυόμενων νομοθετικών μεταβολών στον τομέα της προστασίας των προσωπικών πληροφοριών, που θα γίνονται στην ετήσια έκθεσή της (άρθρο 4 παρ. 5). Με τον τρόπο αυτόν, επιτυγχάνεται έγκαιρα η αναγκαία προσαρμογή του νόμου στις εξελίξεις. Δεδομένου ότι η Επιτροπή με την άμεση εποπτεία της και την καθημερινή της ενασχόληση,

είναι το πλέον κατάλληλο όργανο για να επιστημονοποιεί τις αναγκαίες μεταβολές.

Η Επιτροπή αποτελείται από 11 μέλη (άρθρο 5) και η σύνθεσή της είναι τέτοια που εξασφαλίζει κοινωνική αντιπροσωπευτικότητα, διαφάνεια στη λειτουργία της και αποτελεσματικότητα στο έργο της.

Η φερεγγυότητα της Επιτροπής κατοχυρώνεται από τα ασυμβίβαστα (που θεσπίζει το άρθρο 7) προς την ιδιότητα του μέλους της Επιτροπής. Επίσης, τα μέλη της Επιτροπής οφείλουν να τηρούν εχεμύθεια για τα γεγονότα ή τις πληροφορίες που λαμβάνουν γνώση εξαιτίας της άσκησης των καθηκόντων τους (άρθρο 8).

Η Επιτροπή εξυπηρετείται από Γραμματεία, στην οποία είναι δυνατό να λειτουργεί και Τμήμα Τεχνικής Υποστήριξης, εξασφαλίζοντας έτσι εξειδικευμένη επιστημονική συνδρομή στα μέλη της (άρθρο 9). Ρυθμίζονται λεπτομερειακά και όλα όσα αφορούν το προσωπικό της Γραμματείας.

Ο Κανονισμός λειτουργίας της Επιτροπής, που καταρτίζεται με απόφασή της που λαμβάνεται με πλειοψηφία των 2/3 του συνόλου των μελών της (άρθρο 11) καθορίζει τους κανόνες απαρτίας και πλειοψηφίας και είναι δυνατόν να προβλέπει τη λειτουργία της Επιτροπής σε Τμήματα.

Κατά των αποφάσεων της Επιτροπής, εκτός από την αίτηση ακύρωσης (άρθρο 14), παρέχεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης η δυνατότητα αίτησης επανεξέτασης, εφ' όσον συντρέχει σπουδαίος λόγος δημόσιου συμφέροντος. Για την αίτηση επανεξέτασης προβλέπεται συγκεκριμένη διαδικασία και αποκλειστικές προθεσμίες τόσο για την υποβολή της όσο και για την επανεξέταση από την Ολομέλεια της Επιτροπής και την έκδοση της σχετικής απόφασης της. Οι αποφάσεις αποδοχής ή απόρριψης αιτήσεων επανεξέτασης αιτιολογούνται ειδικά και εμπεριστατωμένα και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (άρθρο 13).

Το Γ' Κεφάλαιο θέτει τις προϋποθέσεις για την ίδρυση και λειτουργία αρχείων πληροφοριών και ρυθμίζει την επεξεργασία τους γενικά και κατά τις επί μέρους φάσεις της. Εδώ, προσδιορίζονται διεξοδικά οι υποχρεώσεις όσων προβαίνουν σε επεξεργασία προσωπικών πληροφοριών ή έχουν σκοπό να προβούν σ' αυτήν.

Το άρθρο 15 απαγορεύει την επεξεργασία των πληροφοριών που αφορούν τις πολιτικές, θρησκευτικές και φιλοσοφικές πεποιθήσεις καθώς και τη συμμετοχή σε πολιτικά κόμματα και σε πολιτικές ή συνδικαλιστικές οργανώσεις, εκτός αν ρητή διάταξη τυπικού νόμου ορίζει τους λόγους, το όργανο και τον τρόπο συλλογής και περαιτέρω επεξεργασίας τους. Για τις υπόλοιπες αυστηρώς προσωπικές πληροφορίες καθορίζονται συγκεκριμένες προϋποθέσεις, οι οποίες πρέπει να συντρέχουν αθροιστικά, και κατά το μέτρο που δεν υπάρχει απαγορευτική διάταξη, για να επιτραπεί η επεξεργασία τους.

Εξαιρέσεις από τα παραπάνω αναφέρονται περιοριστικά και είναι αιτιολογημένες, όπως αυτές που δεν δημιουργούν απειλή κατά της ιδιωτικής ζωής (τήρηση καταλόγων μελών από τα κάθε είδους σωματεία, τήρηση καταλόγων συνδρομητών από τους υπεύθυνους έκδοσης του ημερησίου και περιοδικού τύπου, επεξεργασία πληροφοριών που εξυπηρετούν τη νόμιμη άσκηση του επαγγέλματος του γιατρού, οδοντογιατρού, δικηγόρου, συμβολαιογράφου και δημοσιογράφου, εφ' όσον γίνεται από τους ίδιους και για δική τους αποκλειστική χρήση).

Η επεξεργασία των υπόλοιπων προσωπικών πληροφοριών δεν είναι ελεύθερη, αλλά επιτρέπεται μόνο στο μέτρο και κάτω από τις προϋποθέσεις που ο νόμος ορίζει. Ελεύθερη η επεξεργασία είναι μόνο όταν γίνεται για επιστημονικούς ή στατιστικούς σκοπούς, εφ' όσον προηγουμένως εξασφαλισθεί η ανωνυμία των προσώπων στα οποία αναφέρονται.

Η ίδρυση και λειτουργία αρχείων πληροφοριών είναι δυνατή μόνο μετά από άδεια της Επιτροπής (άρθρο 16). Ειδικά για τις εξαιρέσεις που προηγούμενο άρθρο (τήρηση καταλόγων μελών κ.λπ.) προκρίνεται η υποχρέωση υποβολής δήλωσης: έτσι εξασφαλίζεται και γι' αυτές η δυνατότητα ελέγχου, ενώ παράλληλα απαλλάσσεται η Επιτροπή από υπερβολικό φόρτο εργασίας. Για το

λόγο αυτόν δίνεται η δυνατότητα στην Επιτροπή να επεκτείνει τη μέθοδο της δήλωσης και για άλλες περιπτώσεις, αντιμετωπίζοντας έτσι περίπτωση υπερφόρτωσής της από αιτήσεις χορήγησης άδειας για αρχεία που επεξεργάζονται πληροφορίες τρέχουσας φύσης, όπως άλλωστε συμβαίνει και αλλού (Γαλλία) με επιτυχία.

Η άδεια ή, όπου προβλέπεται, η δήλωση απαιτούνται και για τα αρχεία τα οποία θα λειτουργούν κατά την έναρξη ισχύος του νόμου (προθεσμία έξι μηνών).

Τέλος, η καταχώριση της άδειας σε ειδικό βιβλίο, προσιτό στο κοινό, εξασφαλίζει τη δημοσιότητα ως προς τον αριθμό και το είδος των αρχείων προσωπικών πληροφοριών που λειτουργούν.

Η διαδικασία χορήγησης άδειας αναφέρεται στο άρθρο 17. Εκεί απαριθμούνται αναλυτικά όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για την έκδοσή της (μεταξύ των οποίων το είδος των πληροφοριών και ο σκοπός της επεξεργασίας τους, οι αποδέκτες σε περίπτωση μετάδοσης, η χρονική διάρκεια διατήρησής τους, η ύπαρξη συστήματος ασφαλείας, οι τυχόν διασυνδέσεις κ.λπ.). Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται για το πρόσωπο του υπεύθυνου του αρχείου, για τον οποίο, λόγω της θέσης του (αρμόδιος για την λειτουργία του αρχείου και για την πρόσβαση τρίτων σ' αυτό) απαιτούνται συγκεκριμένες εγγυήσεις.

Όλα τα στοιχεία που προβλέπονται για την έκδοση άδειας (εκτός κάποιων συγκεκριμένων περιπτώσεων για τις οποίες είναι δυνατό να δοθεί η δυνατότητα από την Επιτροπή να εξαιρεθούν από την υποχρέωση αναγραφής κάποιων απ' αυτά), εκτός βεβαίως από το στοιχείο που αναφέρεται στο σύστημα ασφαλείας του αρχείου, αναγράφονται υποχρεωτικά στην απόφαση της Επιτροπής που καταχωρίζεται στο ειδικό, προσιτό στο κοινό, βιβλίο, παρέχοντας έτσι την απαραίτητη ενημέρωση στους ενδιαφερόμενους (ουσιαστική προϋπόθεση για την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης).

Τέλος για την εξασφάλιση της ακρίβειας των στοιχείων αυτών, αλλά και για τη διατήρηση του ελέγχου από την επιτροπή, για κάθε μεταβολή των στοιχείων που απαιτούνται για τη χορήγηση της άδειας, καθώς και για κάθε παραχώρηση της χρήσης του αρχείου, απαιτείται ειδική γι' αυτό άδεια της Επιτροπής (εκτός από τις μεταβολές του χώρου επεξεργασίας και φύλαξης των πληροφοριών και της διεύθυνσης του αρχείου ή του κυρίου ή του υπευθύνου, για τις οποίες αρκεί η γνωστοποίησή τους στην Επιτροπή).

Στα άρθρα 18-22 ρυθμίζονται οι επιμέρους φάσεις της επεξεργασίας, από τη συλλογή και καταχώριση των πληροφοριών μέχρι και τη διασυννοριακή ροή τους. Με τον τρόπο αυτόν θεσπίζονται ειδικοί κανόνες τους οποίους είναι υποχρεωμένοι να τηρούν οι κύριοι και οι υπεύθυνοι των αρχείων, υπό τον έλεγχο της Επιτροπής.

Ιδιαίτερη σημασία έχει η διάταξη του άρθρου 20 παρ. 4, σύμφωνα με την οποία δημιουργείται λόγος ακυρότητας διοικητικής πράξης (ή ανάρτησης, σε περίπτωση δικαστικής απόφασης) αν για την αιτιολογία της χρησιμοποιήθηκε πληροφορία που μεταδόθηκε κατά παράβαση των ρυθμίσεων που προβλέπονται στο άρθρο αυτό.

Η διασύνδεση αρχείων πληροφοριών επιτρέπεται μόνο εφ' όσον τα αρχεία αυτά έχουν τον ίδιο σκοπό και επεξεργάζονται το ίδιο είδος πληροφοριών (απαραίτητη, σε κάθε περίπτωση, η προηγούμενη άδεια της Επιτροπής). Έτσι αποφεύγεται η δυνατότητα διασάθρωσης μεγάλης ποικιλίας πληροφοριών που θα δημιουργούσε σοβαρές απειλές κατά της ιδιωτικής ζωής. Εξαιρέση από τη ρύθμιση αυτήν προβλέπεται μόνο όταν αυτό επιβάλλεται από λόγους σπουδαίου δημόσιου συμφέροντος και με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Επιτροπής, που λαμβάνεται με αυξημένη πλειοψηφία των 3/5 του συνόλου των μελών της (άρθρο 21 παρ. 2).

Ειδικά για τη διασύνδεση των αρχείων τα οποία χρησιμοποιούν τον ΕΚΑΜ (στα οποία, ούτως ή άλλως, εφαρμόζονται οι αυξημένες εγγυήσεις που προβλέπονται για τις αυστηρώς προσωπικές πληροφορίες και την επεξεργασία τους: άδεια της Επιτροπής, γραπτή συναίνεση των ενδιαφερομένων, εκτός αντίθετης ρύθμισης, απόλυτη αναγκαιότητα για την εξυπηρέτηση των σκοπών του αρχείου) απαιτείται ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Επιτροπής που λαμβάνεται, λόγω της μεγάλης σημασίας της, με πλειοψηφία

των 3/4 του συνόλου των μελών της (άρθρο 21 παρ. 3).

Τέλος, όσον αφορά τη διασύνδεση, προβλέπεται για κάθε αρχείο τήρησης ειδικού καταλόγου ελεύθερα προσιτού στο κοινό, που περιέχει υποχρεωτικά το σύνολο των αρχείων με τα οποία διασυνδέεται, εξασφαλίζοντας έτσι διαφάνεια για το κρίσιμο αυτό θέμα.

Για τη μετάδοση προσωπικών πληροφοριών στο εξωτερικό ή τη διασύνδεση με αρχεία του εξωτερικού (διασυννοριακή ροή προσωπικών πληροφοριών), απαιτείται (επί πλέον των όρων που ρυθμίζουν τη μετάδοση και τη διασύνδεση) να παρέχεται από την αντίστοιχη χώρα ανάλογη προστασία είτε με την εθνική της νομοθεσία είτε με διεθνή συμφωνία, διαφορετικά, η διασυννοριακή ροή προσωπικών πληροφοριών απαγορεύεται (άρθρο 22).

Μετά το κεφάλαιο Γ', που ρυθμίζει τα σχετικά με την ίδρυση και λειτουργία αρχείων πληροφοριών και επιβάλλει κανόνες και υποχρεώσεις για την επεξεργασία τους, ακολουθεί το κεφάλαιο Δ', το οποίο απονέμει εκτεταμένο δικαίωμα πρόσβασης και ορίζει τη διαδικασία άσκησης του (άρθρο 23).

Ειδικότερα ορίζεται ότι καθένας, πέρα από το ειδικό βιβλίο της Επιτροπής και των καταλόγων που τηρούν τα αρχεία, έχει δικαίωμα, απευθυνόμενος κατευθείαν στον υπεύθυνο οποιουδήποτε αρχείου (υποβολή αίτησης) να ενημερώνεται για το αν προσωπικές πληροφορίες που τον αφορούν έχουν καταστεί αντικείμενο επεξεργασίας, για το περιεχόμενό τους, το σκοπό της επεξεργασίας τους και την ενδεχόμενη μετάδοσή τους σε τρίτους. Ο υπεύθυνος υποχρεούται, μέσα σε ρητή προθεσμία 30 ημερών, να απαντήσει γνωστοποιώντας όλα όσα ζητούνται με την αίτηση.

Μετά την ενημέρωση αυτήν, ο φορέας του δικαιώματος μπορεί να ζητήσει (και ο υπεύθυνος υποχρεούται να προβεί στις αναγκαίες ενέργειες) τη διόρθωση, συμπλήρωση, τροποποίηση, διευκρίνιση ή διαγραφή των ανακρίβων, ελλιπών, ασαφών ή μη ανταποκρινόμενων πλέον στην πραγματικότητα πληροφοριών που τον αφορούν. Για κάθε μεταβολή ενημερώνονται υποχρεωτικά και οι τρίτοι στους οποίους έχουν μεταδοθεί οι πληροφορίες αυτές.

Ο υπεύθυνος αρχείου πληροφοριών μπορεί να μην απαντήσει σε αιτήσεις μόνο εάν το επιτρέψει η Επιτροπή, στις περιπτώσεις που η υποβολή τους συνιστά κατάχρηση δικαιώματος ή για ζητήματα σπουδαίου δημόσιου συμφέροντος. Στην τελευταία περίπτωση, κάποιο από τα δικαστικά μέλη της Επιτροπής προβαίνει στον απαραίτητο έλεγχο και στις αναγκαίες ενέργειες και στη συνέχεια ενημερώνεται ο ενδιαφερόμενος.

Τέλος, ακόμη και εάν πρόκειται για πληροφορίες ακριβείς, πλήρεις, σαφείς, κ.λπ. η διάταξη της παρ. 10 του άρθρου 23, παρέχει το ουσιαστικό δικαίωμα σε κάθε άτομο να ζητήσει τη διαγραφή των πληροφοριών που το αφορούν και την παύση της περαιτέρω επεξεργασίας τους, αρκεί να μην εμπίπτουν σε κάποιες από τις κατηγορίες που αναφέρονται (π.χ. πληροφορίες των οποίων η παροχή είναι κατά το νόμο υποχρεωτική).

Στο κεφάλαιο Ε' καθορίζονται οι επιπτώσεις σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του νόμου.

Το άρθρο 24 ρυθμίζει τα της αστικής ευθύνης των φυσικών ή νομικών προσώπων στα οποία ανήκουν ή στα οποία έχει παραχωρηθεί η χρήση αρχείων πληροφοριών.

Στο άρθρο 25 προβλέπονται ποινικές κυρώσεις των κυρών και των υπευθύνων αρχείων πληροφοριών για τις παραβάσεις του νόμου, οι οποίες αναφέρονται αναλυτικά. Επειδή η απαξία της συμπεριφοράς διαφέρει ανάλογα αν η παράβαση οφείλεται σε δόλο, σε αμέλεια, ή με σκοπό παράνομου περιουσιακού οφέλους, διαφοροποιούνται αντίστοιχα και οι ποινικές κυρώσεις. Ορίζεται ακόμη ότι αν διατάξεις άλλων νόμων προβλέπουν βαρύτερες ποινικές κυρώσεις από εκείνες που θεσπίζονται με το άρθρο αυτό, τότε κατ'εξουσιοδότηση.

Το άρθρο 26 καθορίζει τους όρους επιβολής διοικητικών κυρώσεων στους παραβάτες του νόμου. Δυνατότητα επιβολής διοικητικών κυρώσεων προβλέπεται, εκτός των άλλων, και για παραβάσεις διατάξεων που αποτελούν και ποινικώς κολάσιμες πράξεις, σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο. Αρμόδιο όργανο για την επιβολή αυτών των διοικητικών κυρώσεων είναι η Ε-

πιτροπή.

Το τελευταίο (ΣΤ') Κεφάλαιο περιέχει τα άρθρα 27 και 28 και αφορά στην εφαρμογή των διατάξεων του νόμου.

Με το άρθρο 27 παρέχεται εξουσιοδότηση (σύμφωνα με το άρθρο 43 παρ. 2 του Συντάγματος) για τη ρύθμιση, με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, θεμάτων που αφορούν την εφαρμογή του νόμου σε επί μέρους δραστηριότητες του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα. Έτσι δίνεται η δυνατότητα, αφ' ενός της εξειδίκευσης και συγκεκριμενοποίησης των διατάξεων του νόμου ανάλογα με τους τομείς επί μέρους δραστηριοτήτων και αφ' ετέρου της προσαρμογής του νόμου ανάλογα με τις ιδιομορφίες των δραστηριοτήτων αυτών.

Το άρθρο 28 ρυθμίζει το θέμα της έναρξης της ισχύος του νόμου, με βάση τη διαπίστωση ότι καμία σχεδόν διάταξη δεν είναι δυνατό να εφαρμοσθεί προτού η Επιτροπή αρχίσει να λειτουργεί. Έτσι ορίζεται ότι η οργάνωση της Επιτροπής ολοκληρώνεται υποχρεωτικά μέσα σε 5 μήνες από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ακολούθως οι λοιπές διατάξεις ισχύουν από την έναρξη της λειτουργίας της, η οποία διαπιστώνεται με πράξη του Υπουργού Δικαιοσύνης, για να μην υπάρξει αμφιβολία ως προς τον ακριβή χρόνο έναρξης της.

Αθήνα, 19 Ιουνίου 1990

Οι προτείνοντες Βουλευτές

ΧΡΗΣΤΟΣ ΡΟΚΟΦΥΛΛΟΣ
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΛΑΟΣ
ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΑΜΑΚΙΔΗΣ
ΠΑΝΑΓΗΣ ΜΠΕΝΕΤΑΤΟΣ

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

Για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία των προσωπικών πληροφοριών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Άρθρο 1

Αρχές και κατευθύνσεις

1. Η πληροφορική πρέπει να είναι στην υπηρεσία κάθε ανθρώπου. Η χρήση της δεν πρέπει με κανένα τρόπο ν' αποτελεί απειλή για τα ανθρώπινα δικαιώματα, ούτε η ανάπτυξή της να δημιουργεί κινδύνους για τους δημοκρατικούς θεσμούς.

2. Σκοπός του νόμου αυτού είναι να εξασφαλίσει την προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και ελευθερίας και ιδιαίτερα του απόρρητου της ιδιωτικής ζωής κάθε ατόμου από την επεξεργασία προσωπικών πληροφοριών.

Άρθρο 2

Περιορισμοί

1. Καμία δικαστική απόφαση που προβαίνει στην αξιολόγηση ανθρώπινης συμπεριφοράς δεν μπορεί να στηρίζεται σε αυτοματοποιημένη επεξεργασία πληροφοριών που προσδιορίζει την προσωπικότητα του ενδιαφερομένου ή συνθέτει το βιοπορταίτο του.

2. Καμία διοικητική απόφαση που προβαίνει στην αξιολόγηση ανθρώπινης συμπεριφοράς δεν μπορεί να στηρίζεται μόνο σε αυτοματοποιημένη επεξεργασία πληροφοριών που προσδιορίζει την προσωπικότητα του ενδιαφερομένου ή συνθέτει το βιοπορταίτο του.

Άρθρο 3 Ορισμοί

Στις διατάξεις του νόμου αυτού οι ακόλουθοι όροι έχουν την παρακάτω έννοια:

1. Προσωπική πληροφορία είναι αυτή που αναφέρεται σε συγκεκριμένο φυσικό πρόσωπο ή σε φυσικό πρόσωπο που μπορεί να προσδιορισθεί.

2. Αυστηρώς προσωπική πληροφορία είναι η προσωπική πληροφορία που αναφέρεται ή οπωσδήποτε αποκαλύπτει τη φυλή, την εθνότητα, τις πολιτικές, θρησκευτικές και φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τις σχέσεις μεταξύ συζύγων και τις σχέσεις μεταξύ γονέων και τέκνων, τη συναισθηματική και σεξουαλική ζωή, την κατάσταση της υγείας, τις ποινικές και διοικητικές διώξεις και ποινές και ακόμη τη συμμετοχή και δράση σε πολιτικά κόμματα, πολιτικές και συνδικαλιστικές οργανώσεις και κάθε είδους σωματεία και ενώσεις προσώπων, αν η συμμετοχή σ' αυτά δεν είναι από το νόμο υποχρεωτική.

Αυστηρώς προσωπική πληροφορία θεωρείται και ο ενιαίως κωδικός αριθμός μητρώου (Ε.Κ.Α.Μ.), που καθιερώνεται με το άρθρο 2 του ν.1599/1986.

3. Αρχείο πληροφοριών είναι το αρχείο που συγκεντρώνει και επεξεργάζεται προσωπικές πληροφορίες, ανεξάρτητα με τον τρόπο που γίνεται η επεξεργασία αυτή.

4. Επεξεργασία πληροφοριών είναι η συστηματική συλλογή, καταχώριση, συσχέτιση, τροποποίηση, διαγραφή και μετάδοση προσωπικών πληροφοριών, με τη χρήση ή χωρίς τη χρήση ηλεκτρονικών ή άλλων αυτόματων μέσων, καθώς και η χρησιμοποίηση μαθηματικών μεθόδων για τη συναγωγή στατιστικών συμπερασμάτων από τις πληροφορίες αυτές.

5. Αυτοματοποιημένη επεξεργασία πληροφοριών είναι εκείνη που γίνεται στο σύνολό της ή εν μέρει με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων ή με άλλο αυτόματο τρόπο.

6. Κύριος του αρχείου πληροφοριών είναι η δημόσια αρχή ή το φυσικό ή το νομικό πρόσωπο στο οποίο ανήκει το αρχείο και το οποίο αποφασίζει για την οργάνωσή του και τους σκοπούς της λειτουργίας του.

7. Υπεύθυνος του αρχείου πληροφοριών είναι το φυσικό πρόσωπο που έχει την αρμοδιότητα και την ευθύνη της λειτουργίας του ή την εξουσία να επιτρέπει σε τρίτα πρόσωπα την πρόσβαση σ' αυτό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Άρθρο 4

Ίδρυση και λειτουργία Επιτροπής για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία προσωπικών πληροφοριών

1. Ίδρύεται Επιτροπή με αρμοδιότητα την επίβλεψη της εφαρμογής των διατάξεων του νόμου αυτού.

2. Η Επιτροπή είναι ανεξάρτητη Υπηρεσία, με δικό της προϋπολογισμό, και εκπροσωπείται δικαστικά και εξώδικα από τον πρόεδρό της.

3. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους τα μέλη της Επιτροπής απολαύουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας.

4. Η Επιτροπή κατά την άσκηση της αρμοδιότητάς της μπορεί ιδίως:

α) Να εκδίδει οδηγίες προς το σκοπό της ενιαίας εφαρμογής των διατάξεων του νόμου.

β) Να απευθύνει συστάσεις και προειδοποιήσεις στους κυρίους και υπευθύνους των αρχείων.

γ) Να καταγγέλλει τις παραβάσεις των σχετικών διατάξεων στις αρμόδιες δικαστικές αρχές.

δ) Να αναθέτει σε μέλος ή μέλη της τη διενέργεια διοικητικών εξετάσεων όταν παρίσταται ανάγκη.

ε) Να επιβιβάζει κυρώσεις σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 26 του νόμου αυτού.

5. Η Επιτροπή συντάσσει κάθε χρόνο έκθεση, η οποία αναφέρεται στην εκτέλεση της αποστολής της κατά το παρελθόν ημερολογιακό έτος και στην οποία επισημαίνονται οι ενδεικνυόμενες νομοθετικές μεταβολές στον τομέα της προστασίας των προσωπικών πληροφοριών. Η έκθεση παρουσιάζεται στον Πρόεδρο της Κυβέρνησης και στον Πρόεδρο της Βουλής και δημοσιεύεται με την εγγραφή σχετικού κονδυλίου στον προϋπολογισμό της Επιτροπής.

6. Κάθε δημόσια αρχή οφείλει να παρέχει τη συνδρομή της στην Επιτροπή και να της διαβιβάζει τα στοιχεία που ζητεί για την άσκηση των εν γένει αρμοδιοτήτων της.

Άρθρο 5 Συγκρότηση της Επιτροπής

1. Η Επιτροπή αποτελείται από έντεκα μέλη και συγκροτείται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

2. Ως μέλη της Επιτροπής ορίζονται:

α) Ένας Σύμβουλος Επικρατείας, που ορίζεται από την ολομέλεια του Σώματος, ως πρόεδρος.

β) Ένας Σύμβουλος Επικρατείας και ένας Αρεοπαγίτης, που ορίζονται από την ολομέλεια των αντίστοιχων δικαστηρίων ως Αντιπρόεδροι και αναπληρώνουν, κατά τη σειρά της αρχαιότητάς τους, τον πρόεδρο, όταν αυτός απουσιάζει ή κωλύεται.

γ) Ένας δικηγόρος, που ορίζεται με απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας.

δ) Ένα μέλος ΔΕΠ νομικού τμήματος Α.Ε.Ι. που διδάσκει νομικό μάθημα και ένα μέλος ΔΕΠ Α.Ε.Ι. που διδάσκει μάθημα σχετικό με την πληροφορική: τα μέλη αυτά ορίζονται από ειδικά συλλογικά όργανα, που συγκροτούνται αντιστοίχως από τους πρυτάνεις των Α.Ε.Ι., στα οποία διδάσκονται τα παραπάνω μαθήματα.

ε) Ένας νομικός ειδικός στα θέματα πληροφορικής, που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

στ) Ένας εκπρόσωπος του επιστημονικού συλλόγου που εκπροσωπεί τους ειδικούς της πληροφορικής, που ορίζεται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του.

ζ) Από ένας εκπρόσωπος των τριών μεγαλύτερων σε αριθμό βουλευτικών εδρών κομμάτων: η αντικατάσταση των εκπροσώπων αυτών είναι ελεύθερη και γίνεται με έγγραφη δήλωση του κόμματός τους προς την επιτροπή.

Άρθρο 6 Διάρκεια θητείας των μελών της Επιτροπής

1. Η θητεία των μελών της Επιτροπής είναι τετραετής.

2. Η θητεία των μελών της Επιτροπής που εκπροσωπούν τα πολιτικά κόμματα διαρκεί όσο και η βουλευτική περίοδος και δεν λήγει πριν από τον ορισμό των νέων μελών, που γίνεται μετά τη διεξαγωγή γενικών βουλευτικών εκλογών.

3. Η θητεία μέλους της Επιτροπής λήγει προώρως με

α) την παραίτησή του από αυτή,

β) την οριστική απομάκρυνσή του, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και για οποιονδήποτε λόγο από τη θέση ή το λειτουργήμα που αναφέρεται στην παρ. 2 περ. α, β, γ και δ του άρθρου 5, εκτός αν η απομάκρυνση οφείλεται σε παραίτηση ή συμπλήρωση του ορίου ηλικίας,

γ) την προσωρινή παύση του από την πιο πάνω θέση ή λειτουργήμα, λόγω πειθαρχικού παραπτώματος,

δ) την καταδίκη του σε στέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων ή σε ποινή στερητική της ελευθερίας για: (αα) κακούργημα, (ββ) πλημμέλημα από τα αναφερόμενα στο άρθρο 22 παρ.2 του Υπαλληλικού Κώδικα, (γγ) ανυποταξία ή λιποταξία,

ε) την απώλεια της ελληνικής ιθαγένειας,

στ) το θάνατό του.

Στις περιπτώσεις αυτές ορίζεται νέο μέλος, σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 5, για το υπόλοιπο χρονικό διάστημα της θητείας.

Άρθρο 7 Ασυμβίβαστα

1. Η ιδιότητα του μέλους της Επιτροπής είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα:

α) του μέλους της Κυβέρνησης ή του Γενικού Γραμματέα Υπουργείου·

β) του εταίρου ή μετόχου ή μέλους της διοίκησης ή υπαλλήλου εμπορικής εταιρείας ή ιδιοκτήτη ή υπαλλήλου ατομικής εμπορικής επιχείρησης που κατασκευάζει ή εμπορεύεται υλικά χρησιμοποιούμενα στην πληροφορική ή τις τηλεπικοινωνίες ή που παρέχει υπηρεσίες σχετικές με την πληροφορική ή τις τηλεπικοινωνίες. Η ρύθμιση αυτή ισχύει και για εκείνους που συνδέονται με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή ανάθεσης έργου με τις εταιρείες και επιχειρήσεις που αναφέρονται παραπάνω.

2. Αποβάλλει αυτοδικαίως την ιδιότητα του μέλους της Επιτροπής εκείνος, ο οποίος:

α) διατηρεί ή αποκτά, μετά το διορισμό του στην Επιτροπή, μία από τις ιδιότητες που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο·

β) αναλαμβάνει, μετά το διορισμό του στην επιτροπή, την εκτέλεση οποιουδήποτε έργου ή εργασίας από τις αναφερόμενες στην ίδια παράγραφο.

Άρθρο 8 Καθήκον εχεμύθειας

1. Τα μέλη της Επιτροπής οφείλουν να τηρούν εχεμύθεια για τα γεγονότα ή τις πληροφορίες, των οποίων λαμβάνουν γνώση εξαιτίας της εκτέλεσης των καθηκόντων τους.

2. Μαρτυρία ή πραγματογνωμοσύνη, από μέλος της Επιτροπής, για στοιχεία που προκύπτουν από την άσκηση των αρμοδιοτήτων της και που είναι απόρρητα είτε από τη φύση τους είτε κατά το νόμο ή νόμιμη διαταγή αρμόδιας αρχής, επιτρέπεται μόνο μετά από άδεια του οικείου Υπουργού μετά από αιτιολογημένη γνώμη της Επιτροπής.

Άρθρο 9 Γραμματεία της Επιτροπής

1. Τη διοικητική εξυπηρέτηση της Επιτροπής εξασφαλίζει Γραμματεία, η οποία τελεί υπό τη διοικητική εποπτεία του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

2. Η υπηρεσιακή εξέλιξη των υπαλλήλων της Γραμματείας της Επιτροπής πραγματοποιείται με απόφαση του Υπηρεσιακού Συμβουλίου, το οποίο αποτελείται κατά τα δύο τρίτα τουλάχιστον από μέλη της Επιτροπής που έχουν ορισθεί σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ.2 περ. α, β, δ του νόμου αυτού.

3. Η υπηρεσιακή κατάσταση των υπαλλήλων της Γραμματείας της Επιτροπής διέπεται από τις διατάξεις που αφορούν την κατάσταση των δημοσίων διοικητικών υπαλλήλων, όπως ισχύουν κάθε φορά.

4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού της Δικαιοσύνης, μετά από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής, καθορίζεται, ακόμη και κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη, η οργάνωση και λειτουργία της Γραμματείας της Επιτροπής και ιδίως ο αριθμός των θέσεων και η σύνθεση του προσωπικού της.

Στα πλαίσια της Γραμματείας της Επιτροπής, είναι δυνατό να προβλέπεται, με το παραπάνω προεδρικό διάταγμα, και η λειτουργία Τμήματος Τεχνικής Υποστήριξης, το οποίο θα στελεχώνεται με επιστήμονες της πληροφορικής και θ' αναλαμβάνει το έργο της συνδρομής της Επιτροπής στα θέματα που απαιτούν αυξημένη επιστημονική κατάρτιση και ενασχόληση στον τομέα της πληροφορικής.

Στις οργανικές θέσεις της Γραμματείας είναι δυνατό να υπηρετεί, με απόσπαση ή ανάθεση καθηκόντων, προσωπικό, το οποίο όμως δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/3 του συνόλου των οργανι-

κών θέσεων.

5. Ο προϊστάμενος της Γραμματείας ορίζεται, κατά τις διατάξεις του π. διατάγματος της προηγούμενης παραγράφου, μετά από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής.

Άρθρο 10

Ποινική ευθύνη των μελών της Επιτροπής και του προσωπικού της Γραμματείας της

Τα μέλη της Επιτροπής και οι κάθε είδους προσωπικό της Γραμματείας της ευθύνονται κατά την άσκηση των καθηκόντων που καθορίζονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 259 Π.Κ. και τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μήνες.

Άρθρο 11

Κανονισμός λειτουργίας της Επιτροπής

1. Με απόφαση της Επιτροπής, που λαμβάνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων του συνόλου των μελών της, καταρτίζεται ο Κανονισμός λειτουργίας της. Με τον κανονισμό αυτόν καθορίζονται, μεταξύ άλλων, οι κανόνες απαρτίας και πλειοψηφίας, καθώς και η δυνατότητα λειτουργίας της Επιτροπής σε τμήματα, υπό τον όρο ότι ο αριθμός των μελών που μετέχουν σε κάθε τμήμα θα είναι περιττός.

2. Με πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού της Δικαιοσύνης, προσδιορίζεται το ύψος και ο τρόπος καταβολής αποζημίωσης στα μέλη της.

Άρθρο 12

Ισχύς των αποφάσεων της Επιτροπής

1. Οι κανονιστικού περιεχομένου αποφάσεις της Επιτροπής δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ισχύουν από τη δημοσίευσή τους.

2. Οι λοιπές αποφάσεις της Επιτροπής ισχύουν από την έκδοσή τους. Περὶ λήξη του διατακτικού τους δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 13

Αίτηση επανεξέτασης

1. Ο Υπουργός της Δικαιοσύνης μπορεί, εφ' όσον συντρέχει σπουδαίος λόγος δημοσίου συμφέροντος, να ζητήσει την επανεξέταση οποιασδήποτε απόφασης της Επιτροπής. Η επανεξέταση γίνεται πάντοτε από την Ολομέλεια της Επιτροπής.

2. Η αίτηση επανεξέτασης ασκείται μέσα σε 20 ημέρες από την κατά το προηγούμενο άρθρο δημοσίευση της απόφασης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Η Επιτροπή προβαίνει στην επανεξέταση και εκδίδει την απόφασή της μέσα σε 60 ημέρες από την υποβολή της σχετικής αίτησης. Η απόφαση αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης αιτιολογείται ειδικά και εμπεριστατωμένα.

4. Οι προθεσμίες των προηγούμενων παραγράφων είναι αποκλειστικές.

5. Οι αποφάσεις της Επιτροπής επί αιτήσεων επανεξέτασης δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ.2 του νόμου αυτού.

Άρθρο 14

Αίτηση ακύρωσης

1. Η προθεσμία για άσκηση αίτησης ακύρωσης κατά των αποφάσεων της Επιτροπής αρχίζει από την κατά το άρθρο 12 παρ.2 δημοσίευσή τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εφ' όσον δεν έχουν λάβει προηγουμένως με άλλο τρόπο γνώση του περιεχομένου τους.

2. Η εκδίκαση αιτήσεων ακύρωσης κατά αποφάσεων της Επι-

τροπής, των οποίων έχει ζητηθεί επανεξέταση από τον Υπουργό της Δικαιοσύνης, αναβάλλεται μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας επανεξέτασης. Στην περίπτωση αυτήν, η απόφαση της Επιτροπής που απορρίπτει την αίτηση επανεξέτασης θεωρείται συμπεσθαιμένη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Άρθρο 15

Επεξεργασία προσωπικών πληροφοριών

1. Απαγορεύεται η επεξεργασία των αυστηρώς προσωπικών πληροφοριών, οι οποίες αφορούν τις πολιτικές, θρησκευτικές και φιλοσοφικές πεποιθήσεις καθώς και τη συμμετοχή σε πολιτικά κόμματα και σε πολιτικές ή συνδικαλιστικές οργανώσεις, εκτός από τις περιπτώσεις εκείνες, όπου ρητές διατάξεις τυπικού νόμου ορίζουν τους λόγους, το όργανο και τον τρόπο συλλογής και περαιτέρω επεξεργασίας τους.

2. Η επεξεργασία των λοιπών κατηγοριών αυστηρώς προσωπικών πληροφοριών επιτρέπεται, εφ' όσον και κατά το μέτρο που δεν υπάρχει απαγορευτική διάταξη, υπό τις εξής αθροιστικές προϋποθέσεις:

α) μετά από άδεια της Επιτροπής,

β) μετά από γραπτή συναίνεση εκείνων στους οποίους αναφέρονται οι πληροφορίες, εκτός εάν υπάρχει αντίθετη ειδική ρύθμιση, και

γ) εφ' όσον είναι απολύτως απαραίτητη για την εξυπηρέτηση των σκοπών του αρχείου.

3. Κατ' εξαίρεση και χωρίς τις προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου, επιτρέπεται με τους όρους των παρ.3 και 5 του άρθρου 16:

α) τη τήρηση καταλόγων μελών από τα κάθε μορφής νομικά πρόσωπα σωματειακού χαρακτήρα και ενώσεις προσώπων, αποκλειστικά για χρήση που αφορά την εσωτερική οργάνωση και λειτουργία τους, σύμφωνα με το καταστατικό τους·

β) τη τήρηση καταλόγου συνδρομητών από τους υπεύθυνους έκδοσης του ημερήσιου και περιοδικού τύπου, καθώς και κάθε άλλου είδους εντύπων, αποκλειστικά και μόνο για τη διακίνηση των εντύπων αυτών·

γ) η επεξεργασία των αυστηρώς προσωπικών πληροφοριών της παρ.2 του άρθρου αυτού που εξυπηρετούν την κατά νόμο άσκηση του επαγγέλματος του γιατρού, οδοντογιατρού, δικηγόρου, συμβολαιογράφου και δημοσιογράφου, μόνο εφ' όσον γίνεται από τους ίδιους και για δική τους αποκλειστικά επαγγελματική χρήση.

4. Η επεξεργασία των λοιπών προσωπικών πληροφοριών επιτρέπεται μόνο στο μέτρο και υπό τις προϋποθέσεις που ο νόμος αυτός ορίζει.

5. Η επεξεργασία όλων των προσωπικών πληροφοριών είναι ελεύθερη για επιστημονικούς ή στατιστικούς σκοπούς, εφ' όσον η συλλογή και η καταχώρισή τους γίνεται ανωνύμως και κατά τοιο τρόπο, ώστε να είναι αδύνατος ο προσδιορισμός της ταυτότητας του προσώπου που αφορούν.

Άρθρο 16

Ίδρυση και λειτουργία αρχείων πληροφοριών

1. Η ίδρυση και λειτουργία αρχείου πληροφοριών, είτε στο δημόσιο είτε στον ιδιωτικό τομέα, επιτρέπεται μόνο μετά από άδεια της Επιτροπής, σύμφωνα με τους όρισμούς του άρθρου 17.

2. Η απόφαση με την οποία χορηγείται η άδεια καταχωρίζεται σε ειδικό βιβλίο, προσιτό στο κοινό, που τηρεί η Επιτροπή.

3. Αρχεία πληροφοριών του άρθρου 15 παρ.3 περ.α,β,γ λειτουργούν ένα μήνα μετά την υποβολή σχετικής έγγραφης δήλωσης του κυρίου τους στην Επιτροπή, εκτός αν η τελευταία διαπιστώσει με ειδική αιτιολογημένη απόφασή της, ότι τα αρχεία αυτά δεν πληρούν τους όρους του νόμου.

Η Επιτροπή καθορίζει με απόφασή της τον τύπο και το περιεχόμενο της δήλωσης. Είναι δυνατή η επέκταση της εφαρμογής των διατάξεων αυτής της παραγράφου και σε άλλες κατηγορίες αρχείων με απόφαση του Υπουργού της Δικαιοσύνης, η οποία εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής.

4. Αρχεία πληροφοριών της παρ.1, που λειτουργούν κατά την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου, οφείλουν να εφοδιασθούν με την άδεια που προβλέπει η ίδια παράγραφος. Η σχετική αίτηση υποβάλλεται μέσα σε έξι μήνες από την έναρξη λειτουργίας της Επιτροπής. Εάν δεν υποβληθεί εμπροθέσμως η αίτηση ή εάν απορριφθεί, τα αρχεία αυτά παύουν να λειτουργούν, διαλύονται και καταστρέφονται με ευθύνη του κυρίου τους.

5. Οι κύριοι των αρχείων πληροφοριών της παρ.3 του άρθρου αυτού, τα οποία λειτουργούν κατά την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου, υποχρεούνται να υποβάλουν μέσα σε έξι μήνες από την έκδοση της κατά την ίδια παράγραφο απόφασης της Επιτροπής, τη σχετική έγγραφη δήλωση. Εάν δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα η δήλωση αυτή, τα αρχεία αυτά παύουν να λειτουργούν, διαλύονται και καταστρέφονται με ευθύνη του κυρίου τους.

Άρθρο 17

Διαδικασία χορήγησης άδειας

1. Για την έκδοση της άδειας που προβλέπεται στο προηγούμενο άρθρο, το φυσικό ή το νομικό πρόσωπο ή η δημόσια αρχή υποβάλλει στην Επιτροπή αίτηση, στην οποία αναφέρονται επί ποινή απαραδέκτου τα εξής στοιχεία:

α) το όνομα ή η επωνυμία ή ο τίτλος του κυρίου του αρχείου και η διεύθυνσή του:

β) η έδρα του αρχείου και η διεύθυνσή του

γ) οι χώροι στους οποίους γίνεται η επεξεργασία και φύλαξη των προσωπικών πληροφοριών

δ) το είδος των πληροφοριών αυτών

ε) ο σκοπός της επεξεργασίας τους

στ) οι αποδέκτες τους, σε περίπτωση που πρόκειται να μεταδίδονται

ζ) η χρονική διάρκεια διατήρησής τους

η) η ύπαρξη συστήματος ασφαλείας κατά κινδύνων διαρροής τους, λαθών κατά την επεξεργασία, παράνομης χρήσης ή συσχέτισής τους με πληροφορίες άλλου αρχείου, καταστροφής ή αλλοίωσής τους

θ) οι τυχόν διασυνδέσεις του αρχείου με άλλα αρχεία, που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21

ι) ο υπεύθυνος του αρχείου, με πλήρη στοιχεία ταυτότητας και κατοικίας.

2. Ως υπεύθυνος του αρχείου δεν επιτρέπεται να οριστεί υπάλληλος ο οποίος έχει τιμωρηθεί πειθαρχικά με ποινή ανώτερη του προστίμου, καθώς και οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο έχει καταδικαστεί ποινικά για αδίκημα προβλεπόμενο από το άρθρο 25 αυτού του νόμου ή για το οποίο συντρέχει κώλυμα διορισμού κατά το άρθρο 22 παρ. 1,2 και 4 του Υπαλληλικού Κώδικα.

3. Τα στοιχεία α-ζ και θ-ι, που αναφέρονται στην παρ.1, αναγράφονται υποχρεωτικά στην απόφαση της Επιτροπής. Με απόφαση της τελευταίας, ειδικώς αιτιολογημένη, μπορεί να εξαιρεθεί ορισμένο αρχείο από την υποχρέωση να γνωστοποιήσει ένα ή περισσότερα από τα πιο πάνω στοιχεία ή από την υποχρέωση αναγραφής τους στην άδεια, είτε για την προστασία σπουδαίου συμφέροντος που αφορά αποκλειστικά την εθνική άμυνα ή την εθνική ασφάλεια ή την καταστολή των ποινικών παραβάσεων, είτε για την προστασία επαγγελματικού απορρήτου.

4. Κάθε μεταβολή του χώρου επεξεργασίας και φύλαξης των προσωπικών πληροφοριών και της διεύθυνσης του αρχείου ή του κυρίου ή του υπευθύνου γνωστοποιείται αμελλητί στην Επιτροπή, για την ενημέρωση του βιβλίου που προβλέπεται στην παρ.2 του προηγούμενου άρθρου. Η μεταβολή των λοιπών στοιχείων της παρ.1, καθώς και ενδεχόμενη παραχώρηση της χρήσης του αρχείου επιτρέπονται μόνο μετά από προηγούμενη άδεια της Επιτροπής.

Άρθρο 18

Συλλογή και καταχώριση προσωπικών πληροφοριών

1. Η συλλογή των κάθε είδους προσωπικών πληροφοριών γίνεται κατά τρόπο που εγγυάται την τήρηση των επιταγών του Συντάγματος και των νόμων και ιδίως το σεβασμό και την προστασία της αξίας του ανθρώπου και της ιδιωτικής ζωής.

2. Απαγορεύεται η συλλογή προσωπικών πληροφοριών οι οποίες:

α) δεν είναι απολύτως απαραίτητες για το σκοπό που καθορίζεται στην κατά τα άρθρα 16 και 17 άδεια ή δήλωση

β) δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

3. Η συλλογή προσωπικών πληροφοριών της παρ.5 του άρθρου 15 απαγορεύεται όταν είναι ξένες προς το σκοπό της επεξεργασίας ή δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

4. Ο υπεύθυνος του αρχείου οφείλει να ελέγχει την ακρίβεια των πληροφοριών που έχουν συλλεγεί.

5. Απαγορεύεται η καταχώριση προσωπικών πληροφοριών που έχουν συλλεγεί κατά παράβαση των ορισμών των προηγούμενων παραγράφων. Απαγορεύεται ιδίως η καταχώρισή τους εφ' όσον έχουν συλλεγεί με τη χρήση βίας, απάτης ή απειλής.

6. Προσωπικές πληροφορίες που έχουν συλλεγεί ή καταχωρηθεί κατά παράβαση των διατάξεων αυτού του νόμου, καταστρέφονται με ευθύνη του κυρίου και του υπευθύνου του αρχείου.

Άρθρο 19

Διατήρηση προσωπικών πληροφοριών

1. Οι προσωπικές πληροφορίες διατηρούνται για το χρονικό διάστημα που καθορίζεται στην κατά τα άρθρα 16 και 17 άδεια και στη συνέχεια καταστρέφονται με ευθύνη του κυρίου και του υπευθύνου του αρχείου.

2. Επιτρέπεται, μετά από δήλωση του υπευθύνου του αρχείου προς την Επιτροπή, η διατήρηση προσωπικών πληροφοριών και μετά το πέρας του κατά την προηγούμενη παράγραφο χρονικού διαστήματος, εφ' όσον καταστούν ανώνυμες και ληφθεί μέριμνα ώστε να μην προκύπτει με κανένα τρόπο η ταυτότητα του προσώπου που αφορούν.

Η Επιτροπή, και μετά τη δήλωση, διατηρεί το δικαίωμα ν' απαγορεύσει τη διατήρηση των πληροφοριών αυτών, με ειδικώς αιτιολογημένη απόφασή της.

3. Κατ'εξαίρεση της προηγούμενης παραγράφου, μπορεί να επιτραπεί η διατήρηση των πληροφοριών αυτών ως ονομαστικών, μετά από άδεια της Επιτροπής, εφ' όσον είναι απαραίτητη για την εξυπηρέτηση επιστημονικών ή ιστορικών σκοπών.

Άρθρο 20

Μετάδοση προσωπικών πληροφοριών σε τρίτους

1. Η μετάδοση προσωπικών πληροφοριών σε τρίτους επιτρέπεται μόνο εφ' όσον αφορά τους αποδέκτες που καθορίζονται στη σχετική άδεια και εφ' όσον γίνεται στο πλαίσιο του σκοπού της επεξεργασίας τους.

2. Μετάδοση προσωπικών πληροφοριών, κατά παρέκκλιση των ορισμών της προηγούμενης παραγράφου, επιτρέπεται μόνο:

α) όταν υπάρχει προηγούμενος και για κάθε συγκεκριμένη περίπτωση έγγραφη συναίνεση του ενδιαφερόμενου·

β) όταν είναι απαραίτητη για τις ανάγκες της ποινικής δίωξης ή για την παροχή δικαστικής προστασίας και μόνο μετά από πράξη δικαστικής ή εισαγγελικής αρχής·

γ) όταν είναι απαραίτητη για την εξυπηρέτηση σοβαρών αναγκών της εθνικής άμυνας ή της εθνικής ή δημόσιας ασφάλειας και εφ' όσον υπάρχει σχετική νομοθετική πρόβλεψη·

δ) όταν γίνεται για επιστημονικούς ή στατιστικούς σκοπούς και πάντως ανωνύμως και κατά τρόπο που να μην προκύπτει η ταυτότητα του προσώπου στο οποίο αναφέρονται.

3. Απαγορεύεται η μετάδοση από τη στιγμή που υποβάλλεται αίτηση διόρθωσης ή διαγραφής.

4. Η πληροφορία που μεταδίδεται κατά παράβαση των προηγούμενων παραγράφων δεν μπορεί ν' αποτελέσει στοιχείο για την αιτιολογία έκδοσης οποιασδήποτε πράξης δικαστικής ή διοικητικής αρχής.

Άρθρο 21

Διασύνδεση αρχείων προσωπικών πληροφοριών

1. Επιτρέπεται, μετά από άδεια της Επιτροπής, η διασύνδεση αρχείου προσωπικών πληροφοριών με άλλα αρχεία, εφ' όσον τα συνδεόμενα αρχεία έχουν τον ίδιο σκοπό και οι πληροφορίες είναι του αυτού είδους.

2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η διασύνδεση αρχείων πληροφοριών ακόμα και εάν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου, όταν αυτό επιβάλλεται από λόγους σπουδαίου δημοσίου συμφέροντος, με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση της Επιτροπής που λαμβάνεται με πλειοψηφία των 3/5 του συνόλου των μελών της.

3. Ειδικά για τη διασύνδεση των αρχείων πληροφοριών στα οποία χρησιμοποιείται ο ενιαίος κωδικός αριθμός μητρώου (ΕΚΑΜ), σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 2 επ. του ν. 1599/1986, απαιτείται ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση της Επιτροπής που λαμβάνεται με πλειοψηφία των 3/4 του συνόλου των μελών της.

4. Κάθε αρχείο πληροφοριών τριετών κατάλογων άλλων αρχείων με τα οποία διασυνδέεται. Ο κατάλογος αυτός είναι ελεύθερα προσιτός στο κοινό.

Άρθρο 22

Διασυννοριακή ροή προσωπικών πληροφοριών

Η μετάδοση προσωπικών πληροφοριών στο εξωτερικό και η διασύνδεση με αρχεία πληροφοριών που λειτουργούν στο εξωτερικό επιτρέπονται υπό τους όρους των άρθρων 20 και 21 εφ' όσον συντρέχουν αβροιστικά οι προϋποθέσεις:

- α) Δεν πρόκειται για πληροφορίες των οποίων η επεξεργασία απαγορεύεται στην Ελλάδα.
- β) Ισχύει στην αντίστοιχη χώρα νομοθεσία που παρέχει ανάλογη προστασία ή εξασφαλίζεται τέτοια προστασία με διεθνή συμφωνία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

Άρθρο 23

Δικαίωμα πρόσβασης σε αρχεία πληροφοριών

1. Καθένας έχει δικαίωμα να λαμβάνει γνώση εάν προσωπικές πληροφορίες που τον αφορούν έχουν καταστεί αντικείμενο επεξεργασίας από αρχεία πληροφοριών και να ενημερώνεται ως προς το περιεχόμενό τους, το σκοπό της επεξεργασίας τους και την ενδεχόμενη μετάδοσή τους σε συγκεκριμένα τρίτα πρόσωπα. Αρχεία των οποίων σκοπός είναι η παροχή προσωπικών πληροφοριών στο κοινό ή σε αόριστο αριθμό προσώπων, δεν υποχρεούνται να γνωστοποιούν τα συγκεκριμένα πρόσωπα που έλαβαν τη σχετική πληροφορία ή να τηρούν ειδικό βιβλίο.

2. Για την άσκηση του δικαιώματος της παρ. 1 απαιτείται υποβολή σχετικής αίτησης στον υπεύθυνο του αρχείου και ταυτόχρονη καταβολή χρηματικού ποσού, το ύψος του οποίου, ο τρόπος καταβολής του και κάθε άλλο συναφές ζήτημα ρυθμίζονται με απόφαση της Επιτροπής που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο υπεύθυνος έχει την υποχρέωση να γνωστοποιήσει στον αιτούντα μέσα σε 30 ημέρες, σε γλώσσα κατανοητή και κατά τρόπο πλήρη, όσα από τα κατά την παρ. 1 στοιχεία ζητούνται με την αίτηση.

3. Ο φορέας του δικαιώματος μπορεί να ζητήσει την ενημέρωση του αρχείου προς τις προσωπικές πληροφορίες που τον αφορούν και ιδίως να ζητήσει τη διόρθωση, συμπλήρωση, τροπο-

ποίηση, διευκρίνιση ή διαγραφή ανακριβών, ελλιπών, ασαφών ή μη ανταποκρινομένων πλέον στην πραγματικότητα προσωπικών πληροφοριών, καθώς και τη διαγραφή των πληροφοριών των οποίων η επεξεργασία γίνεται κατά παράβαση αυτού του νόμου. Ο υπεύθυνος οφείλει αμέσως μετά την υποβολή της σχετικής αίτησης, να προβεί στις αναγκαίες ενέργειες για την αποκατάσταση της ακρίβειας των προσωπικών πληροφοριών του αρχείου και, εφ' όσον του ζητηθεί, να χορηγήσει χωρίς καθυστέρηση, δωρεάν και σε γλώσσα κατανοητή, αντίγραφο του διορθωμένου τμήματος του αρχείου που τον αφορά επιστρέφοντας το χρηματικό ποσό που είχε καταβληθεί. Ο υπεύθυνος οφείλει να γνωστοποιήσει και στους τρίτους, στους οποίους έχουν μεταδοθεί οι πληροφορίες αυτές, τη γενόμενη μεταβολή. Αν οι τρίτοι είναι, σύμφωνα με το σκοπό του αρχείου, αόριστος αριθμός προσώπων, η διόρθωση γνωστοποιείται, εφ' όσον το ζητήσει ο ενδιαφερόμενος, με σχετική ανακοίνωση, δημοσιευόμενη σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες των Αθηνών. Αν η έδρα του αρχείου είναι σε άλλη πόλη, η μία δημοσίευση γίνεται στον τοπικό τύπο.

4. Ο υπεύθυνος οφείλει, και αυτεπαγγέλτως, να ενημερώνει το αρχείο και να αποκαθιστά την ακρίβεια των προσωπικών πληροφοριών. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

5. Εάν δεν είναι δυνατή, για οποιονδήποτε λόγο, η διαπίστωση της ακρίβειας ή ανακρίβειας των προσωπικών πληροφοριών, το αντίστοιχο τμήμα του αρχείου δεσμεύεται με ευθύνη του υπεύθυνου, ο οποίος οφείλει να ειδοποιήσει, χωρίς καθυστέρηση, κάθε τρίτο αποδέκτη των πληροφοριών για την απαγόρευση επεξεργασίας τους. Αν οι αποδέκτες αυτοί είναι, σύμφωνα με τον καθοριζόμενο στην άδεια σκοπό, αόριστος αριθμός προσώπων, εφαρμόζονται αναλόγως οι σχετικές διατάξεις της παρ. 3.

6. Το βάρος της απόδειξης ως προς την ακρίβεια των προσωπικών πληροφοριών φέρει ο υπεύθυνος του αρχείου. Αν η πληροφορία έχει παρασχεθεί από εκείνον τον οποίο αμέσως αφορά, ο τελευταίος είναι υπεύθυνος για την ακρίβειά της και φέρει το βάρος της απόδειξης.

7. Προσωπικές πληροφορίες που αφορούν την υγεία γνωστοποιούνται στο φορέα του δικαιώματος μόνο μέσω γιατρού.

8. Η Επιτροπή μπορεί να επιτρέψει στον υπεύθυνο του αρχείου να μην απαντήσει σε αιτήσεις των οποίων η υποβολή συνιστά κατάχρηση δικαιώματος.

Οι υπεύθυνοι αρχείων πληροφοριών δεν έχουν υποχρέωση να απαντήσουν σε νέα αίτηση του φορέα του δικαιώματος, πριν παρέλθουν τρεις μήνες από την προηγούμενη, εκτός εάν αυτή αναφέρεται σε διαφορετικές προσωπικές πληροφορίες ή εάν το επιτρέπει η Επιτροπή.

9. Η Επιτροπή μπορεί, εφ' όσον το ζητήσει ο υπεύθυνός του αρχείου, να του επιτρέψει να μην απαντήσει σε αιτήσεις που αφορούν ζητήματα σπουδαίου δημοσίου συμφέροντος σχετικά με την εθνική άμυνα, την εθνική ή δημόσια ασφάλεια, την προστασία του εθνικού νομίματος και τη δημόσια υγεία.

Στις περιπτώσεις αυτές, η Επιτροπή εξουσιοδοτεί ένα από τα δικαστικά μέλη της, στο οποίο παρέχεται η ελεύθερη πρόσβαση σε όλα τα σχετικά στοιχεία του αρχείου, να προβεί σε κάθε απαραίτητο έλεγχο και σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες, ακολούθως, ενημερώνεται σχετικά ο ενδιαφερόμενος.

10. Καθένας έχει το δικαίωμα να ζητήσει τη διαγραφή των πληροφοριών που τον αφορούν και την παύση της περαιτέρω επεξεργασίας τους εφ' όσον δεν πρόκειται για πληροφορίες των οποίων η παροχή είναι κατά το νόμο υποχρεωτική ή για πληροφορίες που είναι αναγκαίες για τη χορήγηση παροχών και γενικότερα για την εκπλήρωση υποχρεώσεων του αρχείου και εφ' όσον δεν επηρεάζονται από τη διαγραφή δικαιώματα ή έννομα συμφέροντα τρίτων.

11. Η Επιτροπή αποφασίζει για όλες τις περιπτώσεις που γεννιέται αμφισβήτηση κατά τους ορισμούς των παραπάνω διατάξεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'**Άρθρο 24**
Αστική ευθύνη

Τα φυσικά πρόσωπα, οι ενώσεις προσώπων, το Δημόσιο και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, στα οποία ανήκουν ή στα οποία έχει παραχωρηθεί η χρήση αρχείων πληροφοριών, ευθύνονται στο πλαίσιο εφαρμογής του νόμου αυτού ως εξής:

- α) τα φυσικά πρόσωπα, κατά τις περί αδιοπραξιών διατάξεις του Α.Κ.
- β) τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, κατά τις διατάξεις του άρθρου 71 Α.Κ.
- γ) οι ενώσεις προσώπων, κατά τις περί εταιριών διατάξεις του Α.Κ., ανάλογα εφαρμόζομενες
- δ) το Δημόσιο και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, κατά τις διατάξεις των άρθρων 104, 105 και 106 αντιστοίχως του Εισ. Νόμου Α.Κ.

Άρθρο 25
Ποινικές κυρώσεις

1. Τα φυσικά πρόσωπα και ο υπεύθυνος των ενώσεων προσώπων, του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, στα οποία ανήκουν ή στα οποία έχει παραχωρηθεί η χρήση αρχείων πληροφοριών, σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του άρθρου 15, του άρθρου 16 παρ. 1, 3, 4, 5, του άρθρου 17 παρ. 4, του άρθρου 18 παρ. 2, 3, 4, 5, 6, του άρθρου 19 παρ. 1, του άρθρου 20 παρ. 1, 2, 3, του άρθρου 21 παρ. 1, 2, 4, του άρθρου 22 και του άρθρου 23 παρ. 2 (εδ. β'), 3, 4, 5, 7, 8 (εδ. β'), 10 του νόμου αυτού, τιμωρούνται ως εξής:

α) Αν η παράβαση οφείλεται σε αμέλεια, με φυλάκιση μέχρι 6 μήνες ή με χρηματική ποινή τουλάχιστον 20.000 δραχμών.

β) Αν η παράβαση έγινε με πρόθεση, με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και με χρηματική ποινή τουλάχιστον 250.000 δραχμές· εφ' όσον ο δράστης επεδίωκε την επίτευξη παράνομου περιουσιακού οφέλους για τον εαυτό του ή τρίτο, η πράξη τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον 500.000 δραχμών.

2. Όποιος παρανόμως επεμβαίνει με οποιονδήποτε τρόπο στον προγραμματισμό αρχείου πληροφοριών που λειτουργεί στο πλαίσιο αυτού του νόμου, ή λαμβάνει γνώση, αφαιρεί, αλλοιώνει, χρησιμοποιεί, εκμεταλλεύεται ή μεταδίδει σε τρίτους πληροφορίες ενός τέτοιου αρχείου, τιμωρείται με φυλάκιση.

3. Εάν από τις πράξεις των προηγούμενων παραγράφων δημιουργήθηκε κίνδυνος για την ομαλή λειτουργία των θεμελιωδών αρχών του δημοκρατικού πολιτεύματος ή για την εθνική άμυνα και εξωτερική ασφάλεια της χώρας, επιβάλλεται κάθειρξη.

4. Διατάξεις άλλων νόμων, που προβλέπουν βαρύτερες ποινικές κυρώσεις από εκείνες που θεσπίζονται με αυτό το άρθρο, κατισχύουν.

Άρθρο 26
Διοικητικές κυρώσεις

1. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων των άρθρων αυτού του νόμου που μνημονεύονται στην παρ.1 του άρθρου 25, καθώς και του άρθρου 18 παρ.1 και του άρθρου 19 παρ.2, και ανεξαρτήτως εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 24 και 25, είναι δυνατό, με απόφαση της Επιτροπής, να επιβάλλεται στα φυσικά πρόσωπα και τα ν.π.ι.δ. στα οποία ανήκουν αρχεία πληροφοριών ή στα οποία έχει παραχωρηθεί η χρήση τέτοιων αρχείων:

- α) πρόστιμο από 50.000 μέχρι 10.000.000 δραχμές
- β) σε περιπτώσεις σοβαρής ή επανειλημμένης παράβασης των παραπάνω διατάξεων, προσωρινή ή και οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας του αρχείου ή της άδειας παραχώρησης της χρήσης του. Μετά την οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας

το αρχείο καταστρέφεται με ευθύνη του κυρίου του.

2. Το πρόστιμο και η προσωρινή ανάκληση της άδειας λειτουργίας ή παραχώρησης της χρήσης του αρχείου είναι δυνατό να επιβάλλονται σωρευτικά.

3. Τα ποσά του προστίμου που ορίζονται στην παράγραφο 1 μπορούν να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού της Δικαιοσύνης. Η είσπραξή τους γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΕΔΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'**Άρθρο 27**
Εξουσιοδότηση

Με προεδρικά διατάγματα, τα οποία εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού της Δικαιοσύνης μετά από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής, ρυθμίζονται θέματα που αφορούν την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του νόμου σε επί μέρους δραστηριότητες του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα.

Άρθρο 28
Έναρξη ισχύος

1. Η ισχύς των διατάξεων αυτού του νόμου που αφορούν την οργάνωση της Επιτροπής αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Μέσα σε πέντε μήνες από τη δημοσίευση ολοκληρώνεται η οργάνωση της Επιτροπής.

2. Οι λοιπές διατάξεις ισχύουν από την έναρξη λειτουργίας της Επιτροπής, η οποία διαπιστώνεται με πράξη του Υπουργού της Δικαιοσύνης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 19 Ιουνίου 1990

Οι προτείνοντες βουλευτές

ΧΡΗΣΤΟΣ ΡΟΚΟΦΥΛΛΟΣ
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΓΚΑΛΟΣ
ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΑΜΑΚΙΔΗΣ
ΠΑΝΑΓΗΣ ΜΠΕΝΕΤΑΤΟΣ